

ПРОБЛЕМИ И ЕФЕКТИ ПРИ ПРИЛАГАНЕТО НА МСФО ЗА ПЪРВИ ПЪТ.

МСС са задължителни за европейските публични компании, но всяка една страна си оставя „вратичка“ позволяваща използването на местните или международните стандарти за индивидуалните и консолидирани отчети на непубличните компании. Ето защо, вместо пълна, де юре, хармонизация, местните стандарти са разрешени за публичните компании за индивидуалните им отчети и за непубличните.

В много от страните по тази причина съществуват различни счетоводни системи водещи до появата на „два стандарта“ описани от Larson и Street (2004a)¹. Както Haller (2002) посочва съществуващото фактическо състояние, в което листваните фирми следва да отговарят на МСС е далеч от ефективно такова. Delvaile et al. (2005) анализира развитието в Франция, Германия и Италия. Той посочва, че докато германските публични компании използват от 1998г. МСС при консолидиране на отчетите си, в Италия и Франция пълното прилагане на МСС не е ефективно до 2005. Впоследствие, немските фирми са по-подготвени от въвеждането на МСС. От друга страна, може би с оглед да компенсират загубата на време и бързото спечелване на международно доверие, Италия избира МСС за индивидуални отчети едновременно с това се извършва реформа в местните стандарти.

Едно от основните изследвания относно прилагането на МСФО 1 за първи път е на Dunne, T. et al. (2008), като в него се включват 175 компании от Великобритания, Италия и Ирландия. Според резултатите от него влиянието на МСФО 1 е значимо за сумата на печалбата. Най-голям дял в изменението в посока на увеличение на представената печалба (48.51%) има МСС 40: Инвестионни имоти и други корекции свързани с репутацията (преди всичко във Великобритания), и МСФО 3: Бизнес комбинации (този ефект е значим за предприятията във Великобритания и Италия). Това е в противовес с отрицателният ефект МСФО 2: Плащане на база акции (преди всичко в Ирландия и Италия).

Същото изследване показва, че ефектът върху капитала е в посока на намаление с 14.39% въпреки, че този резултат не е еднозначен за всяка една от

---

¹[ftp://ftp.cba.uri.edu/classes/hazera/International%20Accounting%20Materials/QS4and5Mat/General%20Concept%20of%20Harmonization%20and%20European%20style%20harmonization/Larson%20and%20Street%20\(2004\).pdf](ftp://ftp.cba.uri.edu/classes/hazera/International%20Accounting%20Materials/QS4and5Mat/General%20Concept%20of%20Harmonization%20and%20European%20style%20harmonization/Larson%20and%20Street%20(2004).pdf).

страните (предприятията от Италия отбелязват слабо увеличение в отчетения капитал, докато тези от Великобритания и Ирландия – намаление).

Съгласно същото изследване най-голям върху сумата на баланса имат следните стандарти: МСФО 2 и МСС 38 (Великобритания), МСФО 3 (Великобритания и Италия) и МСС 10 (Великобритания и Ирландия). Същото се отнася и за Италия – МСС 16, МСС 32, МСС 19 и съвместният ефект на МСС 27, МСС 28 и МСС 31.

Счетоводните стандарти, които няма ефект върху отчетените печалба във Великобритания са – МСС 7, МСС 8, МСС 11, МСС 14, МСС 20, МСС 24, МСС 26, МСС 29, МСС 30, МСС 33 и МСС 34; Италия – МСФО 5, МСС 1, МСС 7, МСС 8, МСС 10, МСС 11, МСС 14, МСС 20, МСС 24, МСС 26, МСС 29, МСС 30, МСС 31, МСС 32, МСС 33, МСС 34 и МСС 41; Ирландия – МСФО 1, МСФО 4, МСФО 5, МСС 1, МСС 2, МСС 7, МСС 8, МСС 10, МСС 11, МСС 14, МСС 16, МСС 20, МСС 24, МСС 26, МСС 29, МСС 30, МСС 33, МСС 34, МСС 36, МСС 40 и МСС 41.

В допълнение изследване върху публичните компании в Италия² представя, че ефектът от прилагането за първи път е МСФО се изразява в увеличение на нетните приходи на компанията със средно 12.47%, като се потвърждават емпиричните доказателства, посочени по-горе относно прилагането на МСФО 3 и МСС 32. Също така ефектът върху капитала е приблизително 4.78% по-висок отколкото по местните стандарти. Като подобни резултати се повтарят от изследването на Cortesi et al. (2007), които обаче поставят във фокуса на наблюдение семейни компании, които са листвани на Италианската фондова борса³.

Друго значимо изследване е това на Aisbitt (2006)⁴, което изследва ефекта от прилагането за първи път на МСФО върху сумата на капитала на компании от FTSE 100. Резултати са представени в следната таблица:

ТОП 20 позиции в баланса с най-голям ефект върху капитала на нефинансови компании	
<i>Позиция в баланса</i>	<i>Средно изменение в позиция (%) като е част от капитала представен съгласно UK GAAP</i>
Пенсионни задължения /нетекущи	-15.45
ДМА	10.58

² <http://www.hec.unil.ch/urccf/seminar/Michela%20Cordazzo%20-%20Dec07.pdf>.

³ Cortesi, A., Montani E. & Tettamanzi, P. (2007). L'applicazione degli IAS/IFRS nelle aziende familiari in Italia: Un'indagine empirica sugli effetti della prima transizione dai principi contabili italiani a quelli internazionali. (Working paper presented at the XXX Annual Congress of AIDEA, Milan, 18-19 October)

⁴ http://cmhonors.pbworks.com/f/+Effects-of-the-transition-to-IFRS-on-Equity_FTSE100.pdf, стр.7

Пари и парични еквиваленти / текущи /	8.03
Други финансови активи / текущи/	-7.11
Отсрочени данъчни активи / нетекущи/	6.26
Кредити /нетекущи /	-5.97
Отсрочени данъчни пасиви /нетекущи/	-5.89
Репутация и ДНМА / нетекущи /	-4.41
търговски и други задължения / текущи/	3.97
Деривати / нетекущи /	3.8
Търговски и други вземания /общо/	-6.66
Retirement benefits assets /нетекущи/	2.88
Провизии за задължения	2.49
Нетекущи активи държани за продажба	2.46
Финансови инструменти - деривати / текущи/	-2.29
Търговски и други задължения / нетекущи/	2.09
Провизии / текущи/	-1.89
Текущи данъчни задължения	-1.57
Отсрочени данъчни активи / текущи/	-0.94

На Балканския полуостров, по примера на Гърция, компаниите се срещат със следните предизвикателства при въвеждането на МСС/МСФО^{5,6}:

- **МСС10 Събития след датата на баланс** (Параграфи 12 and 13)

Дивидентите обявени след балансовата дата не следва да се признават като задължение. Само ако тези дивиденди, които са обявени за целите на увеличаване на капитала следва да се признават в капитала.

- **МСС 11 Договори за строителство** (Параграф 22)

Разходите и Приходите по договори за строителство не е нужно да се признават на определен етап на завършеност.

- **МСС 12 Данъци върху доходите** (Параграфи 5 and 15)

Концепцията за отсрочени данъци не присъства и съответно няма различия между текущи и отсрочени данъци

- **МСС 16 Имоти, машини и съоръжения** (Параграфи 16; 29; 39; 50; 51)

Няма разграничване между активи държани за търгуване, биологични активи или инвестионни имоти. Само по отношение на имотите: разходите за придобиване и лихвите за периода на изграждане се капитализират като актив. Основно правило е те

⁵http://www2.lse.ac.uk/europeanInstitute/research/hellenicObservatory/pdf/3rd_Symposium/PAPERS/TSALA_VOUTAS%20IOANNIS.pdf.

⁶<http://www.era.lib.ed.ac.uk/bitstream/1842/4060/1/Tsalavoutas2009.pdf>.